

Köp din
biljett

Hitta
din resa

Dags att
stiga av

Kliv
ombord

Välkommen ombord

En guide för dig som reser inom Västmanland

Hej!

I den här broschyren får du veta hur du reser med buss eller tåg i Västmanland, hur du betalar och vilka olika typer av biljetter det finns.

För både din och andras säkerhet hanteras inga kontanter ombord. Det finns många andra sätt som du kan köpa din resa på.

Vill du veta mer kan du gå in på vår hemsida vl.se eller ringa KundCenter VL på **0771-22 40 00**.

Välkommen
ombord!

Ekonomiskt. Klimatsmart. Bekvämt.

Det finns många fördelar med att välja kollektivtrafik framför den egna bilen. Du sparar pengar varje gång du reser. Det blir helt enkelt mer över i plånboken.

Genom att åka tillsammans med andra bidrar du till en bättre miljö. Ju fler som reser kollektivt, desto mindre miljö- och hälsofarliga utsläpp hamnar i naturen. Det behövs rejäla insatser där alla deltar för att stoppa klimatförändringarna. Vi byter därför ut alla våra gamla bussar till nya modernare biogasbussar. Målet är att senast 2020 ska alla våra bussar drivas med biogas.

Biogasen som driver våra fordon produceras lokalt av hushållens matavfall, vallgrödor och fettavskiljarslam från restauranger och storkök. Det betyder renare luft genom minskade utsläpp av växthusgaser.

Det är inte bara ekonomiskt och klimatsmart att resa med oss. Du kommer också att upptäcka hur bekvämt det är att ta bussen eller tåget till jobbet, skolan, fritidsaktiviteter eller kvällsnöjen. Du får en stund för egna tankar.

Hitta
din resa

Gå in på vl.se

På vl.se finns både tidtabeller och reseplaneraren som snabbt hjälper dig att hitta din resa. Klicka på ikonen för antingen buss- eller tågresor. Därefter fyller du i:

- Varifrån du vill åka och vart du ska
- Vilken tid du vill åka eller komma fram

Reseplaneraren ger dig sedan förslag på bästa resvägen.

Använd vår mobilapp

Du kan också använda mobilappen "VL" för att hitta din bussresa. Där kan du söka i reseplaneraren, hitta tidtabeller, se hållplatstider och var bussen befinner sig. I appen finns dessutom möjlighet att köpa biljett.

Läs mer på sidorna 11-12.

Kontakta KundCenter VL

Om du känner dig osäker är du alltid välkommen att ringa KundCenter VL på 0771-22 40 00.

Vill du veta mer om din tågresa?

→ resplus.se

→ tim.se

→ sj.se

→ resrobot.se

→ tagibergslagen.se

**Köp din
biljett**

Vad ska du välja?

I det här avsnittet kan du läsa mer om vilka biljettalternativ som finns för tåg- och bussresor. Vi har produkter som passar olika typer av resenärer.

Vad du än väljer, glöm inte att spara din biljett under hela resan.

Tänk också på att du inte kan betala med kontanter ombord på våra bussar.

Du hittar aktuella priser och produkter på vl.se eller ring KundCenter VL på 0771-22 40 00.

! Ha din biljett redo innan du går ombord på bussen eller tåget.

Resa med tåg

För att resa med tåg kan du antingen använda Resekortet eller köpa en särskild tågbiljett. Hos KundCenter VL på Centralstationen i Västerås kan du köpa biljetter för TiM, SJ och Tåg i Bergslagen. Tänk på att VL:s enkelbiljetter och reskassa inte gäller för tågresor.

Så använder du Resekortet

VL:s Resekort som är laddat med pendlarkort, länskort, ungdomskort eller rabattkort 10-resor kan användas för resa på tåg för vald sträcka inom Västmanlands län. Läs mer om *Resekortet och vilka produkter du kan välja mellan på sidorna 14-17.*

Vid resa med tåg ska kortet alltid registreras i VL:s automat på perrongen före påstigning. Visa upp Resekortet i automaten, då får du ett kvitto. Kvittot ska du alltid ha med dig tillsammans med Resekortet då detta är din biljett.

På tåg gäller Resekortet bara för en person per restillfälle.

Vill du veta mer om din tågresor?

→ resplus.se → resrobot.se → sj.se → tagibergslagen.se → tim.se

Resa med buss

Du som ska åka buss kan välja att resa med enkelbiljett eller med ett Resekort. Kortet kan du ladda med en valfri produkt och/eller reskassa. Läs mer om *Resekortet och vilka produkter du kan välja mellan på sidorna 14-17.*

Vill du resa med enkelbiljett?

Du kan välja mellan att köpa en mobilbiljett, en "enkelbiljett 30 dagar" eller betala på bussen med betalkort eller reskassa.

För resor inom Västerås kommun finns fler alternativ

Läs mer på → www.vl.se/biljetter/vara-biljetter/enkelbiljetter eller kontakta KundCenter VL på 0771-22 40 00

Köp mobilbiljett via appen "VL"

Appen "VL" är ett smidigt sätt för dig att söka resor och köpa enstaka biljetter. Här kan du:

- Hitta tidtabeller
- Se hållplatstider och exakt var bussen befinner sig
- Söka/köpa resa
- Se historik över de biljetter som du köpt
- Byta region (appen ger tillgång till cirka 15 olika länstrafiker).

Appen "VL" är gratis och finns i Appstore, Google Play eller Windows Phone Store.

Gör så här:

1. Ladda ner appen.
2. Välj betalmetod. Välj mellan Betal- och kreditkort eller faktura utan extra kostnader. Detta gör du bara en gång, innan du köper din första biljett. För att utnyttja faktura måste man vara svensk medborgare. Däremot kan alla utländska Mastercard och Visakort användas i appen.
3. Köp din biljett (tidigast 20 minuter innan avgång). Din köpta biljett hittar du sedan under "Biljetter".

Tänk på att övergångstiden för din biljett börjar gälla direkt vid köpet.

Köp Enkelbiljett 30 dagar

Hos våra KundCenter, fullvärdiga ombud och på Mina Sidor kan du köpa en enkelbiljett som du kan använda inom 30 dagar från köp. Biljetten aktiveras alltså först när du kliver ombord på bussen och visar den för läsaren.

När biljetten har aktiverats har den övergångstid på 1-2,5 timmar beroende på vilken sträcka du reser. Fråga föraren om du är osäker på vad som gäller för just din biljett.

Tänk på att du själv ansvarar för att biljetten är läsbar när du ska använda den.

Betala på bussen

På bussen kan du köpa enkelbiljett med betal- eller kreditkort. Du kan också betala med reskassa om du har det laddat på ditt Resekort.

Biljettkontroll

Din enkelbiljett eller ditt Resekort med produkt är din giltiga biljett. För resa med tåg gäller Resekortet tillsammans med kvitto som giltig biljett. Om du inte kan visa upp en giltig biljett vid en kontroll får du betala en tilläggsavgift. Missbruk av kort kan leda till att föraren eller kontrollanten tar kortet. Resan är i sådant fall att betrakta som obetald.

Återköp

Återköp av VL:s produkter och biljetter tillåts enligt våra köp- och resevillkor, se vl.se

Resekortet

Resekortet är ett bra alternativ oavsett hur mycket du reser och oavsett om du åker med buss eller tåg. Du kan köpa kortet hos våra KundCenter eller fullvärdiga ombud och ladda det med en valfri produkt och/eller reskassa.

Ladda med produkt

Att resa med någon av våra produkter blir billigare än med enkelbiljetter. På varje Resekort kan du ladda en valfri produkt, som gäller en ålderskategori och ett giltighetsområde. Vill du använda flera olika produkter behöver du alltså ha flera olika Resekort.

Väljer du att ladda ditt Resekort med något av våra rabattkort får du ett bestämt antal resor som du kan använda när du vill.

Väljer du att ladda Resekortet med ett periodkort kan du åka hur mycket du vill under en bestämd tidsperiod.

Läs mer om våra produkter på nästa uppslag.

Ladda med reskassa

Reskassan fungerar som en pengapott som du kan betala din enkelbiljett med när du kliver ombord. Med reskassan är du aldrig låst till någon tidpunkt, sträcka eller ålderskategori. Reskassan kan du inte använda för tågresor.

Res flera på samma kort

Det går att resa flera personer på ditt Resekort om du har laddat det med ett rabattkort eller ungdomskort. Resenärerna behöver tillhöra samma ålderskategori, alternativt att kortet gäller för prisklass Vuxen. Säg till föraren innan du registrerar er resa så att rätt antal dras. Gäller endast bussresor.

Här kan du ladda ditt Resekort

- Mina sidor på vl.se
- KundCenter Resecentrum, Centralstation
- KundCenter Busspunkten, Vasagatan/Munkgatan (city)
- Fullvärdiga ombud
- På bussen (endast kortbetalning)

Ladda rätt produkt på ditt Resekort

I tabellerna nedan ser du vilka alternativ som finns för dig som är skolorngdom, vuxen eller senior.

Skolorngdom

Gäller från 7 år till dagen innan du fyller 20 år.

Produkt	Antal resor	Övergångstid	Resa buss	Resa tåg	Giltighet
Rabattkort 40-resor	40	1 timme	Ja	Nej	Inom vald stadstrafik*
Rabattkort 10-resor	10	3 timmar	Ja	Ja	För en bestämd sträcka/zon
Pendlarkort 30 dagar	Obegränsat under perioden	Obegränsad	Ja	Ja	För en bestämd sträcka/zon
Länskort 30 dagar/ 365 dagar	Obegränsat under perioden	Obegränsad	Ja	Ja	Inom Västmanlands län
Ungdomskort	20	2 timmar	Ja	Ja	Inom Västmanlands län

* Gäller antingen inom Västerås kommun eller inom stadstrafiken i någon av tätorterna Fagersta, Köping, Norberg eller Sala.

Vuxen

Gäller från 20 år och uppåt.

Produkt	Antal resor	Övergångstid	Resa buss	Resa tåg	Giltighet
Rabattkort 40-resor	40	1 timme	Ja	Nej	Inom vald stadstrafik*
Rabattkort 10-resor	10	3 timmar	Ja	Ja	För en bestämd sträcka/zon
Pendlarkort 30 dagar/ 365 dagar	Obegränsat under perioden	Obegränsad	Ja	Ja	För en bestämd sträcka/zon
Länskort 30 dagar/ 365 dagar	Obegränsat under perioden	Obegränsad	Ja	Ja	Inom Västmanlands län

Senior

Gäller från 65 år, endast inom Västerås kommun.

Produkt	Antal resor	Övergångstid	Resa buss	Resa tåg	Giltighet
Rabattkort 40-resor	40	1 timme	Ja	Nej	Inom Västerås kommun
Rabattkort 10-resor	10	3 timmar	Ja	Ja	Inom Västerås kommun
Pendlarkort 30 dagar	Obegränsat under perioden	Obegränsad	Ja	Ja	Inom Västerås kommun
Länskort 30 dagar/ 365 dagar	Obegränsat under perioden	Obegränsad	Ja	Ja	Inom Västmanlands län

Mina Sidor

Få fler fördelar med ditt Resekort genom att registrera det på Mina Sidor på vl.se. Att skapa ett konto på Mina Sidor är enkelt, kostar ingenting och är snabbt fixat. Därefter kan du registrera ditt Resekort med kortnumret och koden som du hittar på Resekortets baksida.

Ladda Resekortet på nätet

När ditt kort är registrerat på Mina Sidor kan du ladda kortet direkt via nätet. På ditt konto kan du också se vad du har kvar på kortet.

Tappa-bort-garanti

Ditt registrerade Resekort omfattas även av vår Tappa-bort-garanti. Det innebär att du får ett nytt Resekort om du spärrar det via Mina Sidor. Det är laddat med allt som fanns på kortet när du spärrade det. Från och med tredje kortet får du betala en administrativ avgift. Tänk på att inte avregistrera ditt spärrade kort förrän du fått ditt nya Resekort.

Ett konto – flera Resekort

På Mina Sidor kan du koppla flera Resekort till ditt konto och dessutom använda en gemensam reskassa. Det underlättar om ni är en familj med många kort, eller om du själv har flera kort.

Här uppe kan
du registrera dig
och logga in på
Mina sidor!

Kliv ombord

Finns det bälten ombord, använd dem för din och andras säkerhet!

Ta med barnen på resan

Betalande resenär kan ta med två barn under 7 år utan kostnad på bussen. Från barn nummer tre betalas skolungdomsbiljett. Barn under 7 år får av säkerhetsskäl inte resa ensamma.

På tåget kan andra priser och regler gälla. Se respektive bolag för deras regler.

Barnvagn, rullator och rullstol

Barnvagnar, rullatorer och rullstolar tas med i mån av plats. Föraren avgör vad som är tillåtet. De får inte placeras så att mittgången blockeras. De ska alltid låsas med broms och förankras med remmar om det finns. Barn får inte lämnas ensamma kvar i barnvagnen. Tänk på att hålla uppsikt över ditt barn under hela resan.

VL följer Svensk Kollektivtrafiks rekommendationer när det gäller rullstolar. Detta innebär att endast rullstolar med fyra hjul som följer följande mått och vikt får tas med på bussen:

- Totallängd: 120 cm
- Totalbredd: 70 cm
- Totalvikt: 300 kg (stol + resenär)

Djur på resan

Hund, katt och andra mindre husdjur reser utan kostnad på bussen. De ska vara kopplade eller i bur/väska. Föraren har rätt att avvisa dig om ditt djur är störande för medresenärer eller personal. Vi hänvisar resenärer med djur till den bakre delen av bussen, och till anvisade områden på tåget.

Alla ska trivas

På bussen och tåget är säkerheten högt prioriterad. Därför finns några saker som vi alla behöver tänka lite extra på.

- Vid busshållplatsen och ombord på bussen får du inte röka, dricka alkohol, åka inlines eller skateboard, placera fötterna på säten eller annan inredning.
- Berusade eller störande personer kan vägras tillträde eller avvisas.
- Ge din sittplats till den som behöver den bättre än du själv.
- Bagage ska placeras så att det inte är till besvär eller är farligt för andra medresenärer.
- Man får endast äta på bussen om man inte skräpar/kladdar ner eller är till besvär för sina medresenärer.

För ytterligare köp- och resevillkor, se [vl.se](#)

Tänk på att

- Det är bra om du använder reflexer när det är mörkt. Då ser föraren att du väntar vid busshållplatsen. Andra trafikanter ser dig också bättre när du tar dig till och från busshållplatsen.
- En buss som kommit i rullning eller som lämnat sin hållplats får inte, av säkerhetsskäl, släppa på eller av resenär.
- När flera bussar stannar samtidigt vid en hållplats, kommer buss nummer två inte åka fram och stanna igen. Den tredje och efterföljande bussar kommer däremot att stanna en gång till.
- När bussen står parkerad vid en ändhållplats kan det hända att passagerarna får vänta med att gå ombord. Det beror på att föraren då har sin enda chans att ta en liten paus.
- Bussen skyltar normalt om till den aktuella sträckan ett par minuter före avgång, därför kan det hända att det står "ej i trafik" på bussen vid ändhållplatsen.
- Inom övergångstiden för din biljett kan du byta buss eller tåg och även påbörja din returresa.

Dags att
stiga av

På tåget

Åker du tåg behöver du bara ha koll på vilken station du ska kliva av på. Tåget stannar automatiskt vid alla stationer.

På bussen

Åker du buss finns det tydliga röda knappar med ordet **"STOP"** på. Knapparna sitter på ledstänger eller i taket. När du trycker på en knapp signalerar du till föraren att du vill stiga av vid nästa hållplats.

Efter att du tryckt på knappen, se gärna efter att skylten **"STANNAR"** lyser framme i bussen. Om du känner dig osäker på var/när du ska stiga av, be föraren om hjälp.

Avstigning sker vanligtvis genom de bakre dörrarna för att undvika trängsel med påstigande. Du kan även få gå av där framme, men det avgör föraren.

För dig som behöver lite mer tid

Det finns även andra typer av stoppknappar på våra bussar. De kan finnas i färgerna grönt och blått med olika symboler såsom ett öga, en barnvagn, en rullstol eller en person med käpp. Alla symbolknappar har samma funktion och du använder någon av dessa om du vill att föraren ska vara extra uppmärksam vid din avstigning.

Bra att veta

Autogiro

Du som reser ofta tjänar på att köpa ett Resekort. Med autogiro blir det ännu billigare och dessutom enkelt att betala. Du betalar månadsvis för de tio första månaderna och de två sista får du på köpet. Allt du behöver göra är att se till att det finns pengar på ditt konto den sista bankdagen varje månad.

Autogiro kan endast tecknas för pendlar- och länskort vuxen, inte för senior eller skolorgdom. Du väljer själv vilken månad kortet ska börja gälla (startar alltid den första varje månad) och du kan även avsluta abonnemanget när du vill.

Det ingår också en "tappa-bort-garanti" som innebär att om ditt kort skulle komma bort så spärrar vi det och du får ett nytt. Ingen kortavgift tillkommer. Pendlarkort som betalas med autogiro ska inte registreras på Mina Sidor.

Blankett för ansökan om autogiro kan du hämta på Kundcenter VL eller ladda ner den från vår hemsida vl.se. Tänk på att vi behöver din beställning senast den 15:e i månaden innan du vill börja din resa.

Köp- och resevillkoren

Köp- och resevillkoren reglerar de frågor som kan uppstå mellan VL och våra kunder. De gäller vid alla buss- och tågresor inom Västmanlands län och resor över länsgräns som sker med biljetter utfärdade eller godkända av VL. På vl.se hittar du villkoren i sin helhet.

Resegaranti

Vi vill att du ska kunna lita på att komma fram tryggt och säkert när du reser med oss, men det kan hända att något går fel. Till exempel kan bussar gå sönder och förare bli sjuka. Om du drabbas, vill vi göra rätt för oss. Därför har vi en Resegaranti. Resegaranti-broschyren finns att få hos VL:s fullvärdiga ombud, KundCenter VL eller ladda ner från vår hemsida vl.se

Vi vill ha din ansökan om ersättning senast en månad efter händelsen.

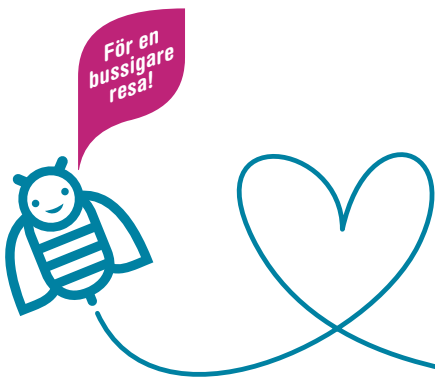
Du kan också läsa om dina rättigheter som tågresenär på:

→ http://europa.eu/youreurope/citizens/travel/passenger-rights/index_sv.htm

! Broschyren ges ut med reservation för eventuella ändringar och tryckfel.

Hjälp oss att bli bättre

Vi bryr oss om vad du tycker! Hör därför gärna av dig via vl.se eller till vårt KundCenter VL. På våra KundCenter finns vykort där du kan fylla i din synpunkt och lämna på plats eller skicka till oss utan kostnad.

vl.se • KundCenter VL 0771-22 40 00